

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-11-24

§ 338

Svar på motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

KSN-2021-00551

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Rigmor Stenmark (C) föreslår i en motion väckt 25 januari 2021 att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 26 oktober 2021 § 352
- Tjänsteskrivelse daterad 7 oktober 2021
- Bilaga 1, Motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från äldrenämnden 23 september 2021
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 27 september 2021

Yrkanden

Jonas Segersam (KD) och Stefan Hanna (-) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag om besvarande av motionen mot Jonas Segersam (KD) med fleras yrkande om bifall till motionen och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservation

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Med tanke på det enorma kommunledningskontor som kommunstyrelsen har till sitt förfogande tycker jag att detta är en samordnande projektledarroll som är tydligt invånarnyttig. Inte minst passar ett liknande uppdrag in i den allt för stora enhet som arbetar med hållbarhetsfrågor. Våra barn kan lära sig mycket mer genom möten med våra äldsta och mest levnadserfarna invånare. Våra äldsta och mest levnadserfarna invånare kan känna mer livslust och mening, och därigenom hålla sig friskare, genom regelbundna möjligheter att träffa unga Uppsalabor i ett meningsfullt sammanhang.

Särskilda yttranden

Therez Almerfors (M), Christopher Lagerqvist (M) och Mats Gyllander (M) lämnar ett särskilt yttrande:

Den ofrivilliga ensamheten bland våra seniorer måste brytas och livskvaliteten ska höjas. Uppsala kommun ska i största möjliga mån bidra till en aktiv och meningsfull ålderdom. I pandemins efterskede riskerar den psykiska ohälsan att bredas ut ytterligare. Vi delar motionärens andemening men menar att detta måste ligga under respektive nämnd.

Hanna Victoria Mörck (V) och Karolin Lundström (V) lämnar ett särskilt yttrande:
Rigmor Stenmark har lagt en motion med ett bra innehåll. Förvaltningen har dock i svaret redovisat vad som görs och det är tillfredställande gentemot motionens att- sats. Vänsterpartiet tillfrågades om vi borde bifalla motionen eftersom vi gärna vill gå längre. Problemet är dock att ett bifall inte leder till just det. Att vi kommer längre. Rimligen leder det till en omedelbart avböckad pinne i styrningen då målet är avklarat redan innan det är genom röstat. Vänsterpartiet har tidigare lämnat förslag om att äldreboenden och förskolor borde planeras på samma tomt för att ge möjlighet till ett gott samarbete mellan de båda verksamheterna. Vi skulle gärna se mer av detta.

Jonas Petersson (C) lämnar ett särskilt yttrande:

Ensamhet är ett utbrett problem bland äldre som samhället behöver göra mer för att bryta. Studier och erfarenheter från flera olika länder har visat att umgänge mellan barn och äldre är positivt för såväl de äldres fysiska och psykiska hälsa som för barnens inlärning. Detta vill Centerpartiet ta fasta på i Uppsala, varför vi ville bifalla motionen.

§ 352

Svar på motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

KSN-2021-00551

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Rigmor Stenmark (C) föreslår i en motion väckt 25 januari 2021 att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 oktober 2021
- Bilaga 1, Motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från äldrenämnden 23 september 2021
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 27 september 2021

Yrkanden

Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Jonas Petersson (C) med fleras yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-10-26

Reservationer

Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jonas Petersson (C) med fleras yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-10-07

Diarienummer:
KSN-2021-00551

Handläggare:
Jan Aili, Kenny Jansson

Svar på motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Rigmor Stenmark (C) föreslår i en motion väckt 25 januari 2021 att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Äldrenämnden har behandlat ärendet 23 september 2021 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 27 september 2021 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet. Ledamöterna för (KD), (M), och (C) **reserverade** sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen. Ledamoten för (V) lämnade ett **särskilt yttrande**.

Föredragning

Ett flertal förskolor och äldreboenden har under många år haft samarbeten med utbyte och lärande. Aktiviteter och besök har genomförts flera gånger per år till både barns och äldres glädje. Nedan beskrivs ett utökat samarbete med en strukturerad

uppföljning av effekterna. Det kommer att bli ett komplement till de samarbeten som tidigare funnits och som också kommer att fortgå.

I den av äldrenämnden nyligen antagna ”Utvecklingsplan för vård och omsorg” poängteras att den kommunala vården och omsorgen behöver ställas om till en högre grad av förebyggande och hälsofrämjande där en aktiv och meningsfull tillvaro leder till en god folkhälsa för äldre. Detta behöver ske i samverkan med bland annat andra kommunala verksamheter.

I linje med utvecklingsplanen har det TV-program som motionären refererar till, Fyraåringarna på äldreboendet, även inspirerat vård- och omsorgsförvaltningen. Dokumentärserien skildrar ett experiment där äldre på ett äldreboende under sex veckor regelbundet får umgås med barn från den närliggande förskolan och tester som utförs av forskare före och efter experimentet visar betydande positiva effekter på de äldres såväl fysiska som psykiska hälsa.

Idag finns därför utarbetade planer för att under hösten 2021, preliminärt slutet av augusti – oktober, om smittläget tillåter, genomföra en försöksverksamhet enligt TV-programmets modell.

Minst fem äldreboenden och minst fem förskolor planeras ha gemensamma aktiviteter en gång i veckan under denna period. Aktiviteterna kan till exempel bestå av lek, målning, sång, högläsning, motion och utevistelse. De ekonomiska förutsättningarna utreds för närvarande, medverkan i projektet kan komma att ersättas ekonomiskt för att täcka vikariekostnader.

Under våren 2021 har en arbetsgrupp utvecklat konceptet. Gruppen har bestått av chefer/rektorer från aktuella förskolor och äldreboenden, aktivitetssamordnare från äldreomsorgen, pedagog från förskolan samt en sammankallande projektledare och chef över de kommunala förskolorna. Projektets budget ligger inom äldrenämnden.

Medverkande förskolor och äldreboenden är samtliga i kommunal regi. På varje medverkande förskola väljs en avdelning med fyra- femåringar ut att 1 gång per vecka under projekttiden besöka ett äldreboende i närheten. Barnens medverkan sker naturligtvis med vårdnadshavarnas samtycke. Projektet utgår från förskolans läroplan och planeras utifrån det med barnen.

Inför projektet arbetar förskolan tillsammans med barnen där tankar, funderingar och förhoppningar fångas upp. Efter projektet kommer barnen intervjuas om upplevelser och händelser kopplat till besöken på äldreboendet för att fånga in det lärande som skett.

Om projektet faller väl ut kommer äldreboenden och förskolor att fortsätta samarbeta. Eftersom så goda resultat kunde uppvisas efter projektet i Norrtälje finns ingen anledning att tro att det skulle vara annorlunda i Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 oktober 2021

- Bilaga 1, Motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från äldrenämnden 23 september 2021
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 27 september 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser

Ensamhet är ett utbredd problem bland äldre, inte minst bland äldre boende på olika former av äldreboenden. Äldre på boenden kan lätt känna sig utanför samhället. Människan är ett flockdjur och oavsett ålder har människor ett behov av social kontakt, av att bli sedda och av att känna sig behövda.

Under hösten 2020 sändes dokumentärserien *Fyraåringarna på äldreboendet* i TV4. Serien skildrar ett experiment där de äldre på äldreboendet Attendo Maria Winkvist i Norrtälje under sex veckor regelbundet får umgås med barn från den närliggande förskolan Vildnissarna. Anne Ekdahl, docent och överläkare inom geriatrik, och Ingmar Skoog, överläkare och professor i psykiatrisk epidemiologi samt föreståndare för Centrum för åldrande och hälsa vid Göteborgs universitet, medverkar i programmet som experter och mäter ett flertal hälsoindikatorer hos de äldre före och efter experimentet.

De medverkande forskarna finner betydande positiva effekter på de äldres såväl fysiska som psykiska hälsa. Efter experimentet presterar de avsevärt bättre än före experimentet i vedertagna tester som används inom psykiatri och geriatrik. På bara sex veckor blev de äldre piggare och starkare, och vissa av de äldre med konstaterad demens förbättrade sina resultat i minnes- och kognitionstester så mycket att de inte längre kunde klassas som dementa. Skoog uppger i programmet att han hade haft svårt att tro på resultaten om han inte själv mätt dem.

Även för barnen var mötet med de äldre positivt. För dem innebar det nya erfarenheter, spännande berättelser och en trygg miljö med fler vuxna. Många barn har inte så många äldre i sin närhet. Särskilt inte i en kommun som Uppsala, dit många kommit långväga från för att studera, hittat kärleken, bildat familj och blivit kvar.

Experimentet kvalificerar inte som en vetenskaplig studie eftersom det inte är säkerställt att de äldre på boendet är representativa för äldre i allmänhet och experimentet saknar kontrollgrupp. Experimentet är emellertid inte det första i sitt slag. Och resultaten av möten över generationsgränserna förefaller entydigt positiva, även om man inte på vetenskaplig grund kan säga att de kommer gälla för exakt alla eller hur stora de blir för olika individer.

På många håll i världen har man tagit fasta på liknande erfarenheter inom äldreomsorgen och förskolan. I Helsingfors besöks äldreboenden exempelvis av förskolebarn var tredje vecka för att pyssla, leka och motionera tillsammans. Även i Uppsala borde vi främja hälsa och förståelse genom att arrangera möten över generationsgränser.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag

att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Rigmor Stenmark (C)

Äldrenämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2021-09-23

§ 117

Svar på motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

ALN-2021-00457

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Rigmor Stenmark (C) föreslår i en motion väckt 25 januari 2021 att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 31 augusti 2021
- Bilaga, Motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 98

Svar på motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

UBN-2021-05391

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservation

Jonas Segersam (KD), Christopher Lagerqvist (M), Olle Romlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) anmäler särskilt yttrande:

Rigmor Stenmark har lagt en motion med ett bra innehåll. Förvaltningen har dock i svaret redovisat vad som görs och det är tillfredställande gentemot motionens attsats. Vänsterpartiet tillfrågades om vi borde bifalla motionen efter som vi gärna vill gå längre. Problemet är dock att ett bifall inte leder till just det. Att vi kommer längre. Rimligen leder det till en omedelbart avbockad pinne i styrningen då målet är avklarat redan innan det är genomröstat. Vänsterpartiet har tidigare lämnat förslag om att äldreboenden och förskolor borde planeras på samma tomt för att ge möjlighet till ett gott samarbete mellan de båda verksamheterna. Vi skulle gärna se mer av detta.

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Christopher Lagerqvist (M), Olle Romlin (C) samt Linnea Alm (SD) yrkar bifall till motionen.

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Utbildningsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2021-09-27

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget mot Jonas Segersams (KD) med fleras yrkande om bifall till motionen och finner att utbildningsnämnden beslutar att besvara motionen.

Sammanfattning

Rigmor Stenmark (C) föreslår i en motion väckt 25 januari 2021 att kommunstyrelsen får i uppdrag att genom samarbete mellan berörda nämnder ordna gemensamma aktiviteter för barn och äldre.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 31 augusti 2021
- Bilaga, motion om nämndsamarbete för möten över generationsgränser från Rigmor Stenmark (C)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande